

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

www.iph.mk

Ул." 50 Дивизија " бр.6, 1000 СКОПЈЕ

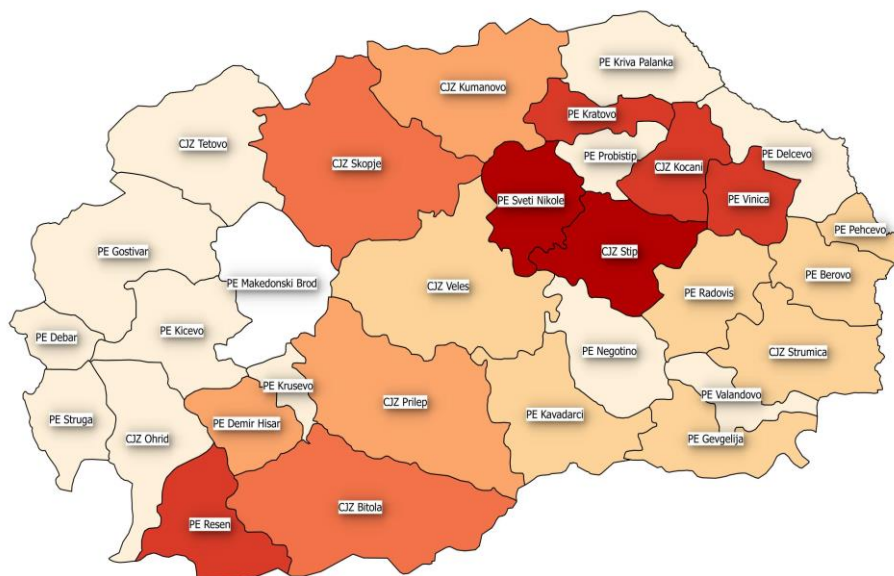
Тел: 02 3 125 044, 3 223 033; Факс: 02 3 223 354

СЕКТОР ЗА КОНТРОЛА И ПРЕВЕНЦИЈА НА ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА СЛЕДЕЊЕ И НАДЗОР НАД ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ

БИЛТЕН

за движењето на акутните заразни заболувања во Р. Македонија
во месец **март 2016**

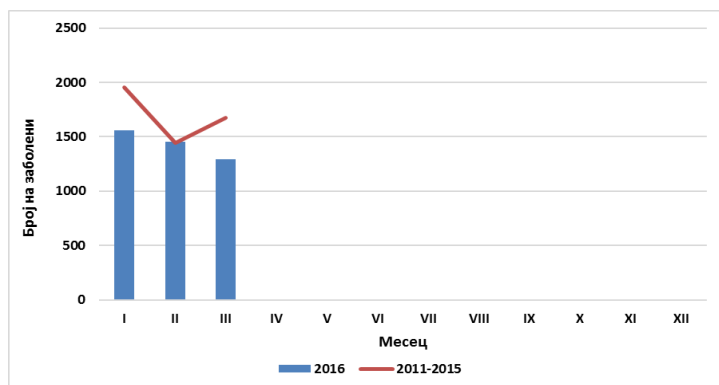

Скопје, 15.04.2016

Во текот на месец март 2016 година, во Република Македонија регистрирани се вкупно **1.294 заболени лица** од акутни заразни заболувања (не сметајќи ги грипот, туберкулозата, СИДА-та, АФП и хроничните носителства на хепатитис Б и Ц) со вкупна инциденца од **62,5/100.000 жители**.

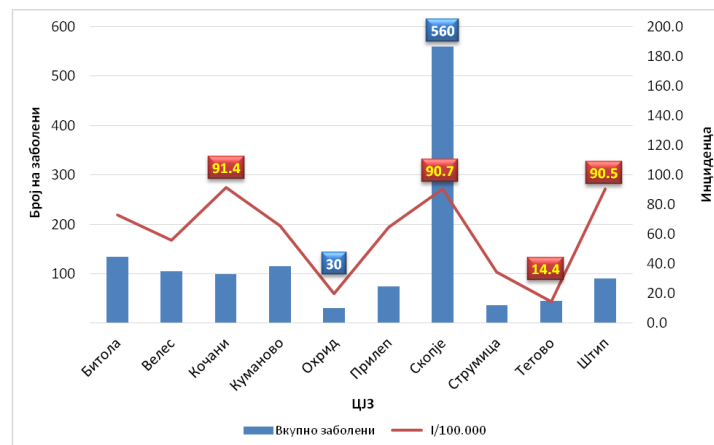
Во однос на претходниот месец, регистрирано е намалување на бројот на заболени лица кое изнесува 11,0%. Во однос на март 2015, како и во однос на аритметичката средина за периодот 2011–2015 регистрирано е намалување од 5,4% и 22,6% соодветно (Графикон 1).

Графикон 1. Број на заболени од заразни болести во 2016, по месеци и аритметичка средина за 2011-2015

Во месец март, најголем број акутни заразни заболувања се регистрирани на територија на ЦЗ Скопје (n=560 или 43,3%), а најмал во ЦЗ Охрид (n=30 или 2,3%). Нема пријавени заболени лица само во ПЕ Македонски Брод. Највисока инциденца е регистрирана на територијата на ЦЗ Кочани (91,4/100.000), а најниска во ЦЗ Тетово (14,4/100.000) (Графикон 2).

Графикон 2: Број на заболени и инциденца од акутни заразни заболувања по ЦЗ во март, 2016

Десетте најчесто пријавувани акутни заразни заболувања, во март, учествуваат со 97,8% во вкупниот број на заболени во месецот и бележат морбидитет од 61,1/100.000 жители (Табела 1).

Првите две најчести заразни заболувања, учествуваат со 84,8% во вкупниот број на заболени, а со 86,7% во десетте најчесто регистрирани акутни заразни заболувања во месец март 2016 година.

Табела 1: Десет најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во март, 2016

Заболување	Број	I/100.000
Овчи сипаници	571	27,6
Ентероколитиси	526	25,4
Салмонелози	36	1,7
Бактериски алиментарни инфекции и интоксикации	30	1,4
Шуга	28	1,4
Скарлатина	27	1,3
Инфекции предизвикани од E. Coli	19	0,9
Инфективна мононуклеоза	14	0,7
Вирусен хепатитис Б	8	0,4
Инфекции со Хламидија	6	0,3
ВКУПНО	1.265	61,1

Во текот на месец март, **најчесто** регистрирано акутно заразно заболување се **овчите сипаници**, со вкупно 571 случај. Во вкупниот број на заболени во месецот тие учествуваат со 44,1%, а во групата на десетте најчести заразни заболувања со 45,1%.

Во однос на претходниот месец февруари 2016, бројот на заболени од овчи сипаници е намален за 15,8%, а во однос на аритметичката средина 2011-2015 е намален за 9,1%. Во однос на месец март 2015 се регистрира зголемување од 54,7%.

Во вкупниот број на регистрирани овчи сипаници во 2016, пријавените случаи во март учествуваат со 27,5%, додека во вкупниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2015 година, овчите сипаници учествуваат со 48,3%.

Кумулативниот број на заболени од овчи сипаници во 2016 е зголемен за 68,3% во однос на кумулативата во истиот период во 2015 (заклучно со март).

На **второ место** по број на регистрирани заболени во месец март се **ентероколитите** ($n=526$), кои во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 40,6%, а во групата на десет најчести заразни заболувања со 41,6%.

Во однос на претходниот месец, се регистрира намален број на заболени лица од ентероколити за 8,4%. Споредено со месец март 2015 година, како и со просекот за периодот 2011-2015, се регистрира намалување од 30,6%, односно 26,0%.

Во вкупниот број на пријавени ентероколити во 2016, бројот на заболени во март учествува со 31,1%. Во вкупно регистрираните акутни заразни заболувања во 2016 година, учеството на ентероколитите е со 39,2%.

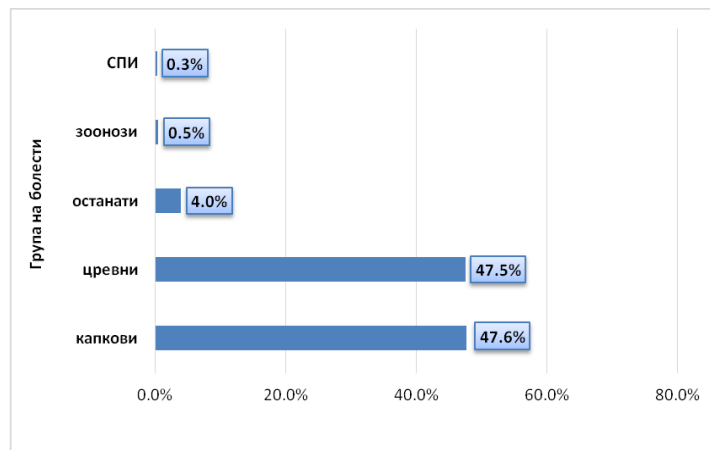
Кумулативниот број на заболени од ентероколити во 2016 е намален за 20,2% во однос на кумулативата за истиот период во 2015 година.

Во однос на поделбата на **акутните заразни заболувања по групи**, најголем број од пријавените заболувања во март припаѓаат на групата **капкови заразни заболувања** ($n=616$) со инциденца од 29,8/100.000 и чинат 47,6% од заболениите (Графикон 3). Од нив, најголем процент чинат пријавите за овчи сипаници со 92,7% ($n=571$, $I=27,6/100.000$). Регистрирани се 27 случаи на скарлатина (4,4%; $I=1,3/100.000$), како и 14 случаи на инфективна мононуклеоза (2,3%; $I=0,7/100.000$). Во оваа група се пријавени и 4 случаи на заразни заушки.

На второ место во март е групата на **цревни заразни заболувања**, со пријавени речиси ист број на случаи и процент како и групата на капкови заболувања - 615 заболени (47,5%), со инциденца $I=29,7/100.000$ жители (Графикон 3).

Од нив, најголем процент (85,5%) и број ($n=526$; $I=25,5/100.000$) се ентероколитите. На второ место се салмонелозите кои учествуваат со 5,9% ($n=36$; $I=1,7/100.000$). Исто така, пријавени се и 30 случаи на бактериските алиментарни инфекции и интоксикации (4,9%; $I=1,5/100.000$), како и 19 случаи на инфекции предизвикани од *E.Coli* (3,1%; $I=0,9/100.000$). Во ова група регистрирани се и 2 случаи на вирусен хепатит А и по еден случај на кампилобактериоза и шигелоза.

Графикон 3: Структура на заболени по групи на заболувања во март, 2016

Во групата на **останати акутни заразни заболувања**, во месец март, се регистрирани 52 случаи (4,0%, $I=2,5/100.000$). Од нив, најбројни ($n=28$, 53,8%) се случаите на шуга со $I=1,4/100.000$, а исто така, регистрирани се и 8 случаи на вирусен хепатитис Б, 5 случаи на бактериски менингит, по 4 случаи со неодреден вирусен хепатит и вирусен хепатит Ц, 2 случаи на вирусен енцефалитис и еден случај на токсоплазмоза.

Зоонозите како група во месец март се регистрираат со вкупно 4 заболени лица (0,3%; $I=0,2/100.000$). Регистрирани се два случаи на бруцелоза и по еден случај на ехинококоза и Q – треска (Табела 1 - Прилог).

ХИВ/СИДА И ДРУГИ СЕКСУАЛНО ПРЕНΟΣЛИВИ ИНФЕКЦИИ

Во текот на месец март 2016, пријавени се 6 нови случаи на ХИВ/СИДА. Од пријавените лица, пет се од машки пол и едно од женски пол, а во однос на возраста, по едно лице припаѓа на возрасната група од 20-29, 50-59 и над 60 години, а три лица се на возраст од 30-39 години. Според местото на живеење, две лица се од Скопје, две од Гостивар и по еден од Струга и Прилеп.

Согласно евиденцијата на пријавените случаи (заклучно со 31.03.2016), кумулативниот број на лица регистрирани со ХИВ/СИДА за периодот 1987–2016, изнесува **286**, при што:

- лица болни од СИДА - **173**
- ХИВ позитивни лица - **113**
- починати лица - **80**, и
- лица кои живеат со ХИВ/СИДА - **206**.

Во однос на другите **сексуално преносливи инфекции**, во текот на март се пријавени 6 случаи на инфекции предизвикани од хламидија и еден случај на гонореја - 0,3% од вкупниот број на заболени (Графикон 3, Табела 3 - Прилог).

ВАКЦИНО-ПРЕВЕНТАБИЛНИ ЗАБОЛУВАЊА

Регистрирани се вкупно 12 лица ($I=0,6/100.000$) со заболувања против кои се спроведува задолжителна континуирана имунизација (без туберкулоза) (Табела 2 - Прилог).

Регистрирани се 8 лица со вирусен хепатит Б кои согласно Календарот за имунизација не подлежат на задолжителна вакцинација и истите не се вакцинирани.

Во март, пријавени се 4 случаи на заразни заушки. Во однос на вакциналниот статус на заболениите, едно е невакцинирано, едно е делумно, а за две лица нема податок. Дијагнозата на сите четири случаи е поставена клинички.

Смртни случаи

Во текот на месец март нема пристигнато пријава за смртен случај од акутно заразно забоилување.

Епидемии

Во месец март пристигна една пријава за епидемија на заразна болест до ИЈЗ.

На 14.03.2016 година, ЦЈЗ Кочани/ПЕ Винаца пријави епидемија на **салмонелоза** (докажан причинител *Salmonella enteritidis*). Епидемијата е пријавена со 17 заболени лица, од кои 9 се хоспитализирани. Во соработка со подрачните единици на ДСЗИ и АХВ направен е хигиено-епидемиолошки увид во два угостителски објекти и детска градинка во Винаца, кои се поврзани со појава на заболувањето.

Земени се материјали за микробиолошка анализа: брисеви од работни површини, мостри од храна, брисеви и копрокултура од вработените.

Од страна на ПЕ Винаца се превземени соодветни санитарно-хигиенски и противепидемиски мерки.

ИЈЗ со своја стручна екипа излезе на терен во ЦЈЗ Кочани и ПЕ Винаца, со цел пружање стручно-методолошка помош при истражување на епидемијата во Винаца.

ГРИП

Согласно извештајот на FluNewsEurope инфлуенцата е сè уште широко распространета во земјите во јужниот и западниот дел на регионот, но најголемиот дел од земјите пријавиле намалување или стабилен тренд. Две третини од детекциите се инфлуенца Б. Бројот на случаи на САРИ се намалува, но варира од земја до земја. Најтешките случаи се поврзани со А (H1N1) pdm09 инфекција кај луѓе на возраст од 15-64 години.

Во текот на месец март во Република Македонија се регистрирани вкупно 6.493 случаи на грип/заболувања слични на грип, со инциденца $313,8/100.000$ жители. Најголем број на заболени се пријавени од ЦЈЗ Прилеп (1.049), ЦЈЗ Тетово (870) и ЦЈЗ Скопје (777). Највисока инциденца е забележана во ЦЈЗ Охрид - $I=1.368,8/100.000$ жители и ЦЈЗ Прилеп ($1.100,5/100.000$ жители).

Од почетокот на сезоната пријавени се вкупно 26.862 заболени лица ($I=1.298,2/100.000$). Од нив, најголем број се пријавени од ЦЈЗ Струмица (3.200), ЦЈЗ Прилеп (3.098) и ЦЈЗ Скопје (2.874). Највисока кумулативна инциденца е забележана во ПЕ Свети Николе и изнесува $5.119,0/100.000$, а висока кумулативна инциденца е регистрирана во ПЕ Кавадарци ($3.924,8/100.000$) и во ЦЈЗ Охрид ($I=3.883,5/100.000$).

Најголем број на заболени се пријавени во возрасната група од 15-64 години – 17.610 случаи или 65,6% од вкупниот број оваа сезона. Највисока кумулативна инциденца од $2,280,8/100.000$ се регистрира кај децата на возраст од 5-14 години, како и кај децата на возраст од 0-4 години каде инциденцата изнесува $1.748,0/100.000$ жители.

Во Вирусолошката лабораторија на ИЈЗ од почетокот на сезоната 2015/2016 пристигнати се вкупно 101 биолошки материјали од здравствени установи - од амбулантски и болнички лекувани пациенти, од кои 28 или 27,7% се позитивни на присуство на вирусот на грип (10 се A(H1N1)pdm09, 1 е A(H3N2), 6 се Influenza A – нетипизирани и 11 - Influenza B).

ЛАБОРАТОРИСКИ ИЗОЛИРАНИ ИЛИ НА ДРУГ НАЧИН ДОКАЖАНИ ПРИЧИНТЕЛИ НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА И РЕЗИСТЕНЦИЈА НА АНТИБИОТИЦИ

Во овој Билтен е даден приказ на евидентираните *Пријави за изолиран-доказан причинител на заразна болест и резистенција на антибиотици* пристигнати во ИЈЗ во текот на месец март, 2016 година (n=478).

Пријави за микробиолошки изолати или на друг начин докажани причинители на заразни заболувања се добиени од лаборатории од 10-те Центри за јавно здравје и 6 Подрачни единици.

Во најголем број и процент регистрирани се пријави за докажан микробиолошки причинител од ЦЈЗ Скопје (n=231 или 48,3%), ЦЈЗ Битола (n=65 или 13,6%) и ЦЈЗ Куманово (55 или 11,5%).

Од регистрираните пријави за микробиолошки докажани причинители на заразно заболување, најчесто докажани/изолирани причинители во март се *MRSA* (n=69, 14,4%), *Chlamydia trachomatis* (n=51, 10,7%), *Rota virus* (n=42, 8,8%) и *Salmonella enteritidis* (n=40, 8,4%) (Табела 4 - Прилог).

БОЛЕСТИ КОИ СЕ ЈАВУВААТ КАЈ МИГРАНТИТЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Од страна на ЦЈЗ Куманово во текот на месец март се пријавени 49 заболени лица од акутни заразни заболувања меѓу мигранти (Авганистан, Сирија, Ирак и Пакистан), сместени во кампот во Табановце.

Од вкупниот број на заболени лица, кај најголем дел е регистриран ентероколит – 21 (42,6%). На второ место се бактериските алиментарни инфекции и интоксикации со 14 пријавени случаи или 28,5%. Следи шугата со 11 случаи или 22,4% и овчите сипаници со 3 случаи или 6,1%.

На ден 30.03.2016 во транзитниот центар „Винојуг,, во Гевгелија е пријавено сомнение за појава на Scabies (шуга) кај неколку мигранти, кај кои по извршениот преглед е конфирмирано заболувањето. Се работи за петчлено семејство од Ирак, вратени од транзитниот центар во Табановце.

Заболениите се веднаш издвоени во посебен објект и се ставени под епидемиолошки надзор и таа мерка ќе трае се до потполно губење на симптомите на болеста. Извршена е дезинфекција и дезинсекција на објектот во кој престојуваат заболениите.

ЦЈЗ Куманово и ПЕ Гевгелија и понатаму континуирано ќе ја следат ситуацијата и ќе изготвуваат извештаи за состојбата.

Кузмановска Г., Алексоски Б., Караџовски Ж., Ставридис К., Микиќ В., Кочински Д., Балажи Л., Цветановска Ж., Столеска Илиоска Р., Синани Ф., Исмени М.